

ŠUMARSTVO

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za statistička istraživanja iz oblasti šumarstva dobijeni su redovnim godišnjim i mjesečnim izvještajima koje podnose Područne jedinice Uprave za šume za svaku opštinu posebno, poštujući podjelu na državne i privatne šume.

Za istraživanja koja imaju godišnju periodiku pored Područnih jedinica Uprave za šume, izvještaj podnose i četiri Nacionalna parka: „Biogradska gora“, „Durmitor“, „Lovćen“ i „Prokletije“.

Podaci o proizvodnji i prodaji šumskih sortimenata dobijeni su kroz mjesečno statističko istraživanje kojim se prikupljaju podaci o proizvodnji, prodaji i zalihama šumskih sortimenata.

Ostali podaci u šumarstvu su prikupljeni redovnim godišnjim izvještajima.

Podaci o lovstvu prikupljaju se od strane lovačkih društava koja se bave lovstvom i ostalih preduzeća koja imaju svoja lovišta i uzgajališta divljači.

Obuhvat

Podaci za sva istraživanja u oblasti statistike šumarstva (osim istraživanja o lovstvu) prikupljaju se kroz izvještaje koje podnose Područne jedinice Uprave za šume i to za jedinicu teritorije Crne Gore nad kojom vrše upravljanje.

Podaci za istraživanje o lovstvu prikupljaju se kroz izvještaje koje podnose svi korisnici lovišta i to za ona lovišta koja su dobili na upravljanje.

Definicije

Šumom se smatra svaka površina veća od 5 ari, koja je obrasla šumskim drvećem i služi za proizvodnju šumskih sortimenata, ili ima zaštitnu funkciju i posebnu namjenu, bez obzira na obrast i visinu stabala (visoke šume – raznodobne i jednodobne, niske šume ili izdanačke šume, i ostale kategorije šuma).

Drvoredi, parkovi u naseljenim mjestima, šumski rasadnici, kao i grupe šumskog drveća na površini manjoj od 5 ari ne smatraju se šumom.

Visoke šume su šume postale pretežno iz sjemena.

Niske (izdanačke) šume su postale pretežno iz izdanaka iz panja.

Ostale kategorije šuma čine *šikare, makije, šibljac i lisničke šume*.

Šikare su degradirane izdanačke šume malog rasta i kržljavog drveća koje većinom služe za pašu i brst stoke.

Makije su zimzelene izdanačke šume nastale potiskivanjem hrasta crnike u sredozemnom klimatskom području naše zemlje.

Šibljac su degradirane izdanačke šume u kojima preovlađuju grmovi.

Lisničke šume su šume koje služe prvenstveno za kresanje lisnika.

Ukupna drvna masa (bruto masa) obuhvata posječeno industrijsko, tehničko, ogrijevno drvo – sve proizvedene šumske sortimente i ukupan otpadak, tako da predstavlja totalnu drvnu masu na panju.

Industrijsko drvo ima povoljna fizička i hemijska svojstva, a namijenjeno je za industrijsku (mehaničku i hemijsku) preradu.

Tehničko drvo ima povoljna fizička i hemijska svojstva, a namijenjeno je za upotrebu u razne tehničke svrhe

Ogrijevno drvo je drvo namijenjeno za ogrijev ili za proizvodnju drvenog uglja.

FORESTRY

Sources and methods of data collection

Data on statistical surveys in the field of forestry are obtained through regular annual and monthly reports submitted by the Regional Forest Administration Units for each municipality separately, respecting the division into state and private forests.

For annual surveys beside to the Regional Forest Administration Units, reports are submitted by four national parks: "Biogradska gora", "Durmitor", "Lovćen" and "Prokletije".

Data on the production and sale of forest assortments were taken from a monthly statistical survey that collects data on production, sales and stock of forest assortments.

Other data in forestry are collected by regular annual reports.

Hunting data are collected from hunting societies engaged in hunting and other enterprises that have their hunting grounds and game farms.

Coverage

Data for all surveys in the field of forestry statistics (except research on hunting) are collected through reports submitted by Regional units of the Forest Administration, for the unit of the territory of Montenegro over which they manage.

Hunting survey data is collected through reports submitted by all beneficiaries for hunting areas over which they managed

Definitions

A forest relate to any area larger than 0.05 ha, covered with forest trees, having a protective function, and intended for forest products manufacture or it has special purpose, no matter of tree cover and size (high forest – uneven and even-aged, scrub-wood or seedling, and other types of forests).

Rows of trees, parks in inhabited places, forest tree nurseries and groups of forest trees on an area under 0.05 ha are not considered as forest.

High forests are those growing mainly from seeds.

Short forests are those growing mainly from tree stumps shoots.

Other forest categories are scrubs, maquis, shrubberies, and beech forests.

Scrubs are downgraded coppices of small growth and stunted trees mainly used for livestock grazing and browsing.

Maquis are evergreen coppices, which appear to exist by suppressing black oak in the area with Mediterranean climate in our country.

Shrubberies are downgraded coppices where the bushes are prevailing.

Beech forests are those mainly used for pruning the trees.

Total wood stock (gross volume) covers chopped industrial, technical and firewood - all forest products and total waste, representing the total volume of timber.

Industrial wood has favourable physical and chemical characteristics and is intended for industrial (mechanical and chemical) processing.

Technical wood has favourable physical and chemical characteristics and is intended for various technical purposes.

Firewood is wood cut in order to be used for fire or charcoal production.

Pod njegom i melioracijom šuma su iskazani radovi u visokim i niskim šumama, kojima je cilj poboljšanje kvaliteta sastojina.

Pod *melioracijom šuma* su iskazani radovi u ostalim kategorijama šuma: šikarama, makijama, šibljacima i lisničkim šumama kojima je cilj popravljavanje oblika upropašćenih šuma.

Prorede i čišćenja su redovne sječe koje se sprovode u cilju njege visokih jednodobnih i niskih (izdanačkih) šuma tokom cijelog obrta u manjim ili većim vremenskim razmacima sa ciljem da se obezbijedi razvoj kvalitetno najboljih stabala u genetičkom i tehničkom pogledu.

Njega podmlatka i kultura obuhvata čišćenje od korova, okopavanje, prihranjivanje, zaštitu i popunu i sl.

Obogaćivanje šuma četinarima ili plemenitim lišćarima je unošenje četinarima ili plemenitim lišćarima u postojeće šume u cilju povećanja njihove ekonomske vrijednosti.

Rekonstrukcija je zamjena tipa gajenja i istovremeno zamjena vrste drveća.

Bespravna sječa je svaka sječa koja se u državnoj šumi vrši bez odobrenja nadležnih organa. Iskazuje se u posječevoj bruto-masi drveta.

Tending and melioration of forests relate to works in high forests and coppices, aiming at improvement of stands quality.

Forests melioration relate to works in other forests categories: scrubs, maquis, shrubberies and beech forests in order to improve the devastated stands.

Thinning and clearing are regular woodcuttings done during the entire round, in shorter or longer intervals, thus providing possibilities for increase of higher quality trees in forests and coppices but also to ensure development of the best quality trees in genetic and technical sense.

Tending of young trees and culture refer to the weeds cleaning, loosening, fertilizing, protection, afforestation, etc.

Afforestation with conifers and deciduous trees is planting of conifers and deciduous trees inside the existing forests in order to increase their economic value.

Conversion is a change of growing types as well as tree stands.

Illicit cutting is any felling of trees done in a state forest, without permission granted by authorized bodies. It is shown as gross felled timber.

12 – 1. OSNOVNI POKAZATELJI
RAZVOJA ŠUMARSTVABASIC DATA ON FORESTRY
DEVELOPMENT

	Iskorišćavanje šuma, m ³ / <i>Forest exploitation, m³</i> Posječeno drvo – bruto masa / <i>Felled trees, gross volume</i>			Vještačko pošumljavanje, ha <i>Artificial afforestation, ha</i>	Državni sektor <i>State sector</i>
	ukupno <i>Total</i>	državne šume <i>State forests</i>	privatne šume <i>Private forests</i>	četinari <i>Conifers</i>	prodaja šumskih sortimenata, m ³ <i>Sale of forest assortments, m³</i>
2014	557 349	427 483	129 866	338	279 300
2015	623 858	477 922	145 936	404	360 256
2016	555 305	395 069	160 236	611	267 796
2017	593 047	425 767	167 280	614	297 022
2018	583 709	397 843	185 866	833	288 890

12 – 2. PODIZANJE I OBNOVA ŠUMA
/Državne šume/GROWING AND REGENERATION
/State forests/

ha	Ukupno <i>Total</i>	U šumama <i>In forests</i>		Izvan šuma <i>Outside forests</i>			Vještačko pošumljavanje <i>Artificial afforestation</i>
		sjecišta <i>Cutting areas</i>	ostale površine <i>Other areas</i>	krš i golet <i>Rocky and bare ground</i>	erodirano zemljište <i>Eroded land</i>	poljopriv. i ostalo zemljište <i>Agricultural and other land</i>	sadnjom <i>By planting</i>
2014	338	87	137	75	-	39	334
2015	404	165	195	12	-	32	399
2016	611	533	76	2	-	-	597
2017	614	481	133	-	-	-	591
2018	833	737	64	5	-	27	833
Četinari / <i>Conifers</i>	833	737	64	5	-	27	833
Lišćari / <i>Deciduous trees</i>	-	-	-	-	-	-	-

12 – 3. VJEŠTAČKO POŠUMLJAVANJE
POPUNJAVANJE, /Državne šume/ARTIFICIAL AFFORESTATION AND
REPLANTING, /State forests/

ha	Pošumljavanje / <i>Afforestation</i>					Popunjavanje / <i>Replanting</i>					ha
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	
UKUPNO	338	404	611	614	833	1	3	-	6	-	TOTAL
Četinari	338	404	611	614	833	1	3	-	6	-	<i>Conifers</i>
Smrča	212	252	592	576	642	1	2	-	6	-	<i>Spruce</i>
Jela	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	<i>Fir</i>
Crni bor	102	114	19	38	179	-	1	-	-	-	<i>Black pine</i>
Bijeli bor	23	38	-	-	9	-	-	-	-	-	<i>Scots pine</i>
Ariš	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Larch</i>
Lišćari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Deciduous trees</i>
Bagrem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Locust</i>

12 – 4. GAJENJE ŠUMA, /Državne šume/

SILVICULTURE, /State forests/

ha

ha

	Njega i melioracija <i>Tending and melioration of forests</i>					
	2014	2015	2016	2017	2018	
Njega podmlatka	-	-	-	2	8	<i>Tending of young trees</i>
Čišćenje	68	58	29	82	112	<i>Clearing</i>
Proređivanje	181	135	145	145	28	<i>Thinning</i>
Obogaćivanje šuma četinarima	-	-	-	-	-	<i>Enrichment with conifers</i>
Priprema i njega zemljišta	16	-	-	-	-	<i>Preparation and tending of ground</i>
Popunjavanje sastojina	-	-	-	6	-	<i>Replanting</i>
Rekonstrukcija	-	-	-	-	-	<i>Conversion</i>

12 – 5. SJEČA DRVETA U ŠUMAMA

CUTTING OF TREES IN FORESTS

m³m³

	Ukupno <i>Total</i>	Ukupno / <i>Total</i>				
		vrsta sječe <i>Type of cutting</i>		tip šume <i>Type of forests</i>		
		redovne <i>Regular</i>	vanredne <i>Exceptional</i>	visoke i niske šume <i>High forests and coppices</i>	ostale kategorije šuma <i>Other categories of forests</i>	
2014	557 349	514 964	42 385	556 413	936	2014
2015	623 858	583 315	40 543	623 157	701	2015
2016	555 305	526 338	28 967	554 915	390	2016
2017	593 047	554 450	38 597	592 152	895	2017
2018	583 709	529 467	54 242	582 965	744	2018
Čiste sastojine	183 493	172 860	10 633	183 493	-	Pure stands of
Lišćara	106 208	102 754	3 454	106 208	-	<i>Deciduous trees</i>
Bukve	92 117	90 003	2 114	92 117	-	<i>Beech</i>
Hrasta (svi)	2 834	2 059	775	2 834	-	<i>Oak (all kinds)</i>
Ostalih	11 257	10 692	565	11 257	-	<i>Other</i>
Četinara	77 285	70 106	7 179	77 285	-	<i>Conifers</i>
Smrče – jele	69 869	64 291	5 578	69 869	-	<i>Spruce - fir</i>
Ostalih	7 416	5 815	1 601	7 416	-	<i>Other</i>
Mješovite sastojine	400 216	356 607	43 609	399 472	744	Mixed stands of
Lišćara	45 746	42 213	3 533	45 002	744	<i>Deciduous trees</i>
Bukve-hrasta-ostalih	27 721	25 921	1 800	27 477	244	<i>Beech - oak - other</i>
Ostalih	18 025	16 292	1 733	17 525	500	<i>Other</i>
Četinara	140 747	122 323	18 424	140 747	-	<i>Conifers</i>
Smrče - jele	129 459	112 744	16 715	129 459	-	<i>Spruce - fir</i>
Ostalih	11 288	9 579	1 709	11 288	-	<i>Other</i>
Lišćara i četinara	213 723	192 071	21 652	213 723	-	<i>Deciduous and conif.</i>
Bukve - smrče - jele	206 226	188 097	18 129	206 226	-	<i>Beech - fir - spruce</i>
Ostalih	7 497	3 974	3 523	7 497	-	<i>Other</i>

12 – 5. SJEČA DRVETA U ŠUMAMA

CUTTING OF TREES IN FORESTS

/nastavak/

/continued/

	Ukupno Total	Šume u državnoj svojini / State forests				
		Vrsta sječe Type of cutting		Tip šume Type of forests		
		redovne Regular	vanredne Exceptional	visoke i niske šume High forests and coppices	ostale kategorije šuma Other categories of forests	
2014	427 483	392 686	34 797	427 443	40	2014
2015	477 922	448 759	29 163	477 872	50	2015
2016	395 069	372 891	22 178	395 069	-	2016
2017	425 767	395 498	30 269	425 767	-	2017
2018	397 843	350 300	47 543	397 843	-	2018
Čiste sastojine	114 550	106 136	8 414	114 550	-	Pure stands of
Lišćara	55 918	52 780	3 138	55 918	-	Deciduous trees
Bukve	52 623	50 640	1 983	52 623	-	Beech
Hrasta (svi)	1 369	728	641	1 369	-	Oak (all kinds)
Ostalih	1 926	1 412	514	1 926	-	Other
Četinara	58 632	53 356	5 276	58 632	-	Conifers
Smrče – jele	51 512	47 837	3 675	51 512	-	Spruce - fir
Ostalih	7 120	5 519	1 601	7 120	-	Other
Mješovite sastojine	283 293	244 164	39 129	283 293	-	Mixed stands of
Lišćara	15 940	14 237	1 703	15 940	-	Deciduous trees
Bukve-hrasta-ostalih	15 940	14 237	1 703	15 940	-	Beech - oak - other
Ostalih	-	-	-	-	-	Other
Četinara	92 247	75 505	16 742	92 247	-	Conifers
Smrče - jele	80 959	65 926	15 033	80 959	-	Spruce - fir
Ostalih	11 288	9 579	1 709	11 288	-	Other
Lišćara i četinara	175 106	154 422	20 684	175 106	-	Deciduous and conifers
Bukve - smrče - jele	167 733	150 572	17 161	167 733	-	Beech – fir - spruce
Ostalih	7 373	3 850	3 523	7 373	-	Other

12 – 6. SJEČA DRVETA U ŠUMI I IZVAN ŠUMA PO VRSTAMA DRVEĆA

CUTTING OF TREES IN AND OUTSIDE FORESTS BY TYPE OF STANDS

m³

m³

	Ukupno Total	Lišćari / Deciduous trees					Četinari / Conifers			
		svoga All	bukva Beech	hrast Oak	ostali tvrdi Other hardwood	meki Softwood	svoga All	jela i smrča Fir and spruce	bor Pine	ostali Other
UKUPNO / TOTAL										
2014	557 349	214 968	178 364	17 625	17 947	1 032	342 381	301 153	40 969	259
2015	623 858	249 312	219 675	12 435	14 118	3 084	374 546	318 982	54 083	1 481
2016	555 305	250 194	224 156	11 837	10 873	3 328	305 111	270 644	33 592	875
2017	593 047	251 975	217 848	13 792	18 678	1 657	341 072	319 211	20 751	1 110
2018	583 709	255 744	219 175	13 618	22 164	787	327 965	302 038	23 181	2 746
Šume u državnoj svojini / State forests										
2014	427 483	136 597	130 962	3 571	1 522	542	290 886	250 601	40 026	259
2015	477 922	169 035	160 043	3 117	3 283	2 592	308 887	254 844	52 679	1 364
2016	395 069	154 768	148 707	2 790	1 692	1 579	240 301	207 475	31 951	875
2017	425 767	148 640	143 130	2 873	2 040	597	277 127	256 489	19 763	875
2018	397 843	152 617	146 285	2 955	2 597	780	245 226	219 658	22 822	2 746
Šume u privatnoj svojini / Private forests										
2014	129 866	78 371	47 402	14 054	16 425	490	51 495	50 552	943	-
2015	145 936	80 277	59 632	9 318	10 835	492	65 659	64 138	1 404	117
2016	160 236	95 426	75 449	9 047	9 181	1 749	64 810	63 169	1 641	-
2017	167 280	103 335	74 718	10 919	16 638	1 060	63 945	62 722	988	235
2018	185 866	103 127	72 890	10 663	19 567	7	82 739	82 380	359	-

12 – 7. PROIZVODNJA ŠUMSKIH
SORTIMENATA /Državne šume¹⁾PRODUCTION OF FORESTS
ASSORTIMENTS /State forests¹⁾m³m³

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ukupno	308 345	377 043	293 594	336 879	288 608	Total
Trupci	218 405	250 366	195 194	226 959	191 266	Saw logs
Tehničko drvo	9 031	8 738	8 709	8 902	8 458	Lumber
Prostorno drvo	45 906	96 838	60 239	63 030	54 042	Pulpwood
Ogrijevno drvo	35 003	21 101	29 452	37 988	34 842	Firewood

¹⁾ Proizvodnja se odnosi samo na preduzeća¹⁾ Production refers only to companies12 – 8. POSJEČENA BRUTO MASA
PO IZVRŠIOCIMA SJEČE /Državne šume/AVERAGE GROSS VOLUME OF CUT TREES
BY THE OPERATORS /State forests/m³m³

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ukupno	427 483	477 922	395 069	425 767	397 843	Total
Preduzeća	371 941	423 433	352 301	375 403	335 536	Enterprises
Građani (maloprodaja)	55 542	54 489	42 768	50 364	62 307	Individuals (retail trade)

12 – 9. POVRŠINA ŠUMA PO VRSTAMA SASTOJINA

FOREST AREA BY TYPE OF STANDS

hilj. Ha

thous. ha

	2005	2008	2011	2014	2017	
Ukupno	617	627	627	631	634	Total
Čiste sastojine	252	261	259	261	259	Pure stands of
Lišćara	207	203	196	201	199	Deciduous trees
Četinara	45	58	63	60	60	Conifers
Mješovite sastojine	365	366	368	370	375	Mixed stands of
Lišćara	231	228	232	228	232	Deciduous trees
Četinara	41	45	43	48	47	Conifers
Lišćara i četinara	93	93	93	94	96	Deciduous trees and conifers

Istraživanje je trogodišnje

This survey has been carried out on a three-year basis

12 – 10. ŠTETE U ŠUMAMA

DAMAGES IN FORESTS

	Bespravna sječa <i>Illicit cutting</i>	Ostala šteta od čovjeka ¹⁾ <i>Other damages caused by man¹⁾</i>	Šteta od insekata <i>Damages caused by insects</i>	Šteta od elementarnih nepogoda <i>Damages by natural disasters</i>	Šteta od požara ²⁾ <i>Damages caused by fire ²⁾</i>	
	m ³		ha		ha	m ³
2014	4 757	568	789	-	62*	-
2015	4 900	522	422	50	3 124*	537
2016	3 118	223	172	210	1 100*	435
2017	5 294	-	595	663	21 216*	405
2018	6 912	-	575	120	3 416	-

¹⁾ Obuhvaćena krađa šumskih sortimenata i ostale štete od čovjeka²⁾ Obuhvaćene štete od požara i u privatnim šumama¹⁾ The theft of forest assortments, and other damages caused by a man are included²⁾ Damages caused by fire in private forests are included

* Corrected data

* Ispravljen podatak

12 – 11. POVRŠINA LOVIŠTA, LOVCI I LOVNI OBJEKTI

AREA OF HUNTING GROUNDS, HUNTERS
AND HUNTING FACILITIES

	Površina lovišta Area of hunting grounds		Lovci Hunters	Hranilišta za divljač Feeding places for game	
	ukupno, hilj. ha Total, thous. ha	lovna, hilj. ha Hunting area, thous. ha		pernatu, broj Game birds, number	dlakavu, broj Game animals, number
2007	1 198	1 050	7 723	46	75
2009	1 247	1 078	7 324	130	157
2011	1 105	990	5 814	154	143
2013	1 067	956	5 209	115	143
2015	1 138	1 004	6 076	168	221
2017	1 147	1 051	5 537	131	215

Istraživanje je dvogodišnje

This survey has been carried out on a two-year basis

12 – 12. BROJNO STANJE DIVLJAČI

NUMBER OF GAME

	Srna Roe deer	Divokoza Chamois	Vuk Wolf	Lisica Fox	Zec Hare	Divlja svinja Wild boar	Jarebica Partridge		Fazan Pheasant
							poljska Gray partridge	kamenjarka Rock partridge	
2007	2 231	681	1 829	11 705	45 517	3 848	9 395	19 235	3 173
2009	3 751	785	1 233	11 218	56 306	3 584	4 530	25 928	2 768
2011	3 832	661	3 609	8 269	41 391	3 549	1 410	20 636	1 278
2013	4 167	631	747	7 079	32 027	3 339	1 825	13 668	1 562
2015	4 820	820	837	8 864	39 009	3 946	1 580	11 883	2 695
2017	5 166	910	641	7 273	40 426	4 437	938	12 781	3 542

Istraživanje je dvogodišnje

This survey has been carried out on a two-year basis

12 – 13. ODSTRIJELJENA DIVLJAČ

SHOT GAME

	Srna Roe deer	Divokoza Chamois	Vuk Wolf	Lisica Fox	Zec Hare	Divlja svinja Wild boar	Jarebica Partridge		Fazan Pheasant
							poljska Gray partridge	kamenjarka Rock partridge	
2007	9	10	167	1 658	2 720	842	35	883	521
2009	7	10	100	1 261	2 142	482	-	553	247
2011	-	-	69	1 047	2 195	492	10	571	212
2013	10	-	72	809	2 192	264	65	262	52
2015	-	-	68	1 824	4 216	634	30	761	205
2017	4	1	61	1 318	2 808	668	-	141	81

Istraživanje je dvogodišnje

This survey has been carried out on a two-year basis

